

V l á d n í n á v r h

ZÁKON

ze dne 2020,

kterým se mění zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele

Čl. I

Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 73/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 377/2015 Sb. a zákona č. 206/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se slova „Evropských společenství¹⁾“ nahrazují slovy „Evropské unie¹⁾“.

Poznámka pod čarou č. 1 zní:

„¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES ze dne 22. října 2008 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele.“.

2. Poznámka pod čarou č. 1a zní:

„^{1a)} § 7 zákoníku práce.“.

3. V § 2 odstavec 1 včetně poznámky pod čarou č. 2 zní:

„(1) Zákon se nevztahuje na zaměstnance zaměstnavatele, se kterým nelze vést insolvenční řízení podle insolvenčního zákona²⁾.“.

²⁾ § 6 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.“.

4. V § 2 odst. 3 se slova „jeho statutárním orgánem nebo členem jeho statutárního orgánu“ nahrazují slovy „jeho statutárním orgánem, členem jeho statutárního orgánu nebo osobou, která má rozhodující vliv na činnost zaměstnavatele,“ a slova „nejméně poloviční“ se nahrazují slovem „podstatnou“.

CELEX 32008L0094

5. V § 2 odst. 4 se slova „zaměstnavatele podle odstavce 1 písm. a)“ zrušují.

CELEX 32008L0094

6. V § 2 odst. 5 se slova „kterým je zprostředkováno zaměstnání podle § 14 odst. 1 písm. b) a § 66 zákona o zaměstnanosti a“ zrušují a za slova „kteří byli“ se vkládá slovo „plně“.

CELEX 32008L0094

7. V § 2 se na konci odstavce 5 doplňuje věta „Zaměstnancům, kteří byli částečně uspokojeni z pojištění sjednaného podle § 58a zákona o zaměstnanosti, lze mzdové nároky přiznat až do výše rozdílu mezi poskytnutým plněním podle věty první a nevyplacenými mzdovými nároky za splnění ostatních podmínek stanovených tímto zákonem.“.

CELEX 32008L0094

8. V § 3 písmena a) až c) včetně poznámek pod čarou č. 20, 21, a 5a znějí:

„a) se zaměstnancem rozumí fyzická osoba, která je u zaměstnavatele v pracovním poměru nebo se kterou sjednal zaměstnavatel dohodu o provedení práce, pokud tato dohoda zakládá podle zvláštního právního předpisu²⁰⁾ účast na nemocenském pojištění anebo dohodu o pracovní činnosti, na jejichž základě jí vznikly v rozhodném období mzdové nároky uvedené v písmenu b) nevyplacené zaměstnavatelem; rozhodným obdobím je kalendářní měsíc,

1. ve kterém bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení,

2. ve kterém bylo oznámeno zahájení insolvenčního řízení²¹⁾, nebo

3. od kterého je nadnárodní zaměstnavatel považován za platebně neschopného v jiném členském státě Evropské unie,

jakož i 3 kalendářní měsíce předcházející tomuto měsíci a 3 kalendářní měsíce následující po tomto měsíci; vláda může v odůvodněných případech nařízením prodloužit délku rozhodného období,

b) se mzdovými nároky rozumějí mzda nebo plat, jejich náhrady a odstupné, které zaměstnanci náležejí z pracovního poměru, nebo odměna, popřípadě její náhrada, která zaměstnanci náleží podle dohody o provedení práce za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem²⁰⁾ nebo dohody o pracovní činnosti, jejichž výplatu neprovedl zaměstnavatel, který je v platební neschopnosti,

c) je zaměstnavatel v platební neschopnosti, jestliže neuspokojil splatné mzdové nároky zaměstnanců, a to dnem následujícím po dni, kdy na něho bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení, anebo dnem následujícím po dni, kdy bylo oznámeno zahájení insolvenčního řízení příslušným soudem v České republice nebo u nadnárodního

zaměstnavatele také dnem, od kterého je považován za platebně neschopného v jiném členském státě Evropské unie podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{5a)}“.

²⁰⁾ Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

²¹⁾ § 101 insolvenčního zákona.

^{5a)} Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení.“.

Poznámky pod čarou č. 3 až 5 se zrušují, a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

CELEX 32015R0848, 32008L0094

9. V § 3 se na konci písmene d) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které včetně poznámky pod čarou č. 22 zní:

„e) se splatným mzdovým nárokem rozumí nárok uvedený v písmenu b), u něhož nebylo zaměstnanci uspokojeno právo na mzdu v pravidelném termínu výplaty mzdy určeném podle zvláštního právního předpisu²²⁾.

²²⁾ § 67, 141 a 144 zákoníku práce.“.

10. V § 4 odst. 2 písm. a) se slova „který je právnickou osobou“ nahrazují slovem „nebo“.

11. V § 4 odst. 2 písmeno b) zní:

„b) nadnárodní zaměstnavatel, který nemá sídlo v České republice, umístěn závod nebo odštěpný závod,“.

12. V § 4 odst. 4 se věta druhá zrušuje.

13. V § 4 odstavec 5 zní:

„(5) Mzdové nároky může zaměstnanec uplatnit nejpozději do 5 měsíců a 15 dnů následujících ode dne, kdy bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo oznámeno zahájení insolvenčního řízení, nebo u nadnárodního zaměstnavatele ode dne zveřejnění rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení u příslušného orgánu v jiném členském státě Evropské unie podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{5a)}, jsou-li splněny další podmínky stanovené tímto zákonem; vláda může v odůvodněných případech lhůtu nařízením prodloužit. Jestliže v této lhůtě zaniklo moratorium vyhlášené před zahájením insolvenčního řízení nebo soud rozhodl o insolvenčním návrhu jinak než vydáním rozhodnutí o úpadku, lze mzdové nároky uplatnit nejpozději v den zániku moratoria nebo v den právní moci rozhodnutí soudu. Nárok na uspokojení mzdových nároků zaniká, není-li uplatněn ve lhůtách uvedených ve větě první a druhé. Právo zaměstnance na uplatnění těchto mzdových nároků u soudu tím však není dotčeno.“.

CELEX 32015R0848, 32008L0094

14. V § 5 odst. 1 se slova „následujícího po měsíci“ zrušují.

CELEX 32008L0094

15. V § 6 se věta poslední zrušuje.

16. V § 6 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:
„(2) Při uplatnění mzdových nároků zaměstnanec prokazuje dobu trvání pracovního poměru, pracovněprávního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti. Skutečnosti rozhodné pro přiznání mzdového nároku podle § 3 písm. b), jakož i to že nebyl příslušný mzdový nárok vyplacen, zaměstnanec doloží, jestliže to je s ohledem na okolnosti možné, krajské pobočce Úřadu práce nebo kontaktnímu pracovišti krajské pobočky Úřadu práce. Zaměstnanec zároveň navrhne důkazy, jimiž lze doložit, že mu nebyl mzdový nárok vyplacen, zpravidla půjde o doklad vztahující se k výplatě mzdového nároku nebo o dřívější takovýto doklad.“.

17. V § 7 odst. 1 se slovo „kalendářních“ zrušuje, slovo „prokázat“ se nahrazuje slovem „oznámit“ a slova „předpisů.“⁹⁾ se nahrazují slovy „předpisů, včetně údajů potřebných pro výpočet daně z příjmu“⁹⁾.

Poznámka pod čarou č. 9 zní:

„⁹⁾ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.“.

18. V § 7 odstavec 2 zní:

„(2) Povinnost podle odstavce 1 má osoba s dispozičním oprávněním určená podle insolvenčního zákona.“.

19. V § 8 odst. 1 a 2, § 9 odst. 1 a 2 a v § 13 se slova „zaměstnavatelem nebo správcem“ nahrazují slovy „osobou s dispozičním oprávněním“.

CELEX 32008L0094

20. V § 8 odst. 1 a 2 se za číslo „10“ vkládá slovo „pracovních“.

CELEX 32008L0094

21. V § 8a se slova „zaměstnavatel nebo správce potvrdil“ nahrazují slovy „osoba s dispozičním oprávněním potvrdila“.

22. V § 9 odst. 1 a 4 se slova „podání insolvenčního návrhu“ nahrazují slovy „oznámení o zahájení insolvenčního řízení“.

Poznámka pod čarou č. 11 zní:

„¹¹⁾ Nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém

pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.“.

23. V § 9 odst. 3 a 4 se slova „zaměstnavatel nebo správce nesplnil“ nahrazují slovy „osoba s dispozičním oprávněním nesplnila“.

24. V § 9 odst. 5 se za slova „práce mzdový nárok“ vkládá slovo „nejvýše“.

Poznámka pod čarou č. 11a zní:

„^{11a)} § 79 zákoníku práce.“.

25. V § 9 odst. 7 se číslo „7“ nahrazuje číslem „10“ a slova „, kdy je mu doručeno“ se nahrazují slovy „nabytí právní moci“.

26. V § 10 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Z přiznaného mzdového nároku, který odpovídá odstupnému, odečte Úřad práce České republiky prostřednictvím krajské pobočky Úřadu práce kompenzaci podle § 44b zákona o zaměstnanosti, pokud byla zaměstnanci přiznána.“.

CELEX 32008L0094

27. V § 10 odst. 2 se věta poslední nahrazuje větou „Při postupu podle § 8a a 9 má Úřad práce České republiky postavení plátce daně a odvedené zálohy na daň se považují za zúčtované Úřadem práce České republiky.“.

28. V § 10 se odstavec 4 zrušuje.

29. V § 11 odst. 1 se slova „nebo správci“ zrušují.

30. V § 11 odst. 3 se slova „jednotlivých zaměstnanců“ nahrazují slovy „podle věty první“.

31. V § 12 odstavec 1 zní:

„(1) Není-li dále stanoveno jinak, zaniká pohledávka Úřadu práce České republiky vůči zaměstnavateli na úhradu finančních prostředků vyplacených zaměstnanci podle tohoto zákona a částky odpovídající srážkám a odvodům, které Úřad práce České republiky prostřednictvím krajské pobočky Úřadu práce odvedl podle zvláštních právních předpisů, v rozsahu, v němž tyto pohledávky nebyly uspokojeny v insolvenčním řízení, dnem právní moci usnesení, jímž se insolvenční řízení končí.“.

32. V § 13 větě první se slova „Zaměstnavatel nebo správce je povinen“ nahrazují slovy „Osoba s dispozičním oprávněním, která vykázala dlužné mzdové nároky podle § 7, je povinna“.

33. V § 13 větě druhé se slovo „povinen“ nahrazuje slovem „povinna“, slova „dozvěděl nebo kdy ho“ se nahrazují slovy „dozvěděla nebo kdy ji“ a slova „3 let“ se nahrazují slovy „5 let“.

34. § 14 a 15 znějí:

„§ 14

(1) Zaměstnanec je povinen vrátit Úřadu práce České republiky vyplacené mzdové nároky nebo jejich část, pokud věděl nebo musel z okolností předpokládat, že jde o částky poskytnuté neprávem nebo o částky omylem vyplacené.

(2) Zaměstnanec agentury práce je povinen vrátit vyplacené mzdové nároky v rozsahu, ve kterém byl uspokojen Úřadem práce České republiky, a který mu byl poskytnut v podobě pojistného plnění podle § 58a zákona o zaměstnanosti.

(3) O povinnosti vrátit mzdové nároky nebo jejich část podle odstavců 1 a 2 vydá krajská pobočka Úřadu práce rozhodnutí. Nárok na vrácení mzdových nároků zaniká uplynutím 5 let ode dne, kdy byl mzdový nárok vyplacen.

§ 15

Mzdové nároky se neposkytují do zahraničí, pokud mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, nestanoví jinak.“.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Řízení ve věci žádosti o přiznání dlužných mzdových nároků zahájená na základě žádosti zaměstnanců platebně neschopného zaměstnavatele, jehož platební neschopnost vznikla přede dnem nabytím účinnosti tohoto zákona, se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posoudí podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytím účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna občanského soudního řádu

Čl. III

V § 299 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 293/2013 Sb., zákona č. 164/2015 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., a zákona č. 191/2020 Sb., se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno m), které včetně poznámky pod čarou č. 107 zní:

„m) mzdové nároky podle zákona upravujícího ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele¹⁰⁷⁾.

¹⁰⁷⁾ Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2021.